

Obsah

Předmluva	VII
Obsah	IX
Přehled základních právních předpisů	XVII
Seznam použitých zkratek	XIX
I. Obecná část	1
1. Zákonnost a právní vědomí	1
2. Prameny práva	2
3. Právo veřejné a soukromé, právní normy	5
3.1 Platnost, účinnost právních předpisů	8
3.2 Publikace právních předpisů	8
3.3 Výklad právní normy	9
3.4 Řešení případů výslovně právem neupravených	10
3.5 Systém práva	11
4. Právní vztahy	11
4.1 Prvky právního vztahu	12
4.2 Subjekty právního vztahu	12
4.3 Obsah právního vztahu	16
4.4 Objekty právních vztahů	16
5. Právní úkony	18
6. Promlčení a prekluze	22
6.1 Promlčení	22
6.2 Prekluze	27
II. Ústavní právo	31
1. Ústava České republiky	31
1.1 Základní ustanovení	32
1.2 Moc zákonodárná, legislativní proces	33
1.3 Moc výkonná	36
1.4 Moc soudní	37
1.5 Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka	40
2. Listina základních práv a svobod	40
III. Ochrana lidských práv	43
1. Mezinárodní prameny lidských práv	44
2. Záruky dodržování lidských práv	44
3. Ochrana lidských práv v České republice	45
4. Mezinárodněprávní ochrana lidských práv	46
5. Veřejný ochránce práv	48
6. Ochrana před diskriminací	50
Prolegomena k nové kodifikaci soukromého práva	52
IV. Občanské právo	57
1. Věcná práva	58
1.1 Vlastnictví	58
1.2 Držba a detence	61
1.3 Nabývání vlastnického práva	61
1.4 Spoluživotní	64
1.5 Podílové spoluživotní	65
1.6 Společné jmění manželů	67
1.7 Ochrana vlastnictví	70

1.8 Zánik vlastnického práva	71
2. Věcná práva k věcem cizím	72
2.1 Právo zástavní	72
2.2 Věcná břemena	74
2.3 Právo zadržovací (retenční)	76
3. Katastr nemovitostí	76
4. Závazkové právo	78
4.1 Vznik závazků	80
4.1.1 Směnka – malý exkurs do práva směnečného	82
4.2 Změny závazků	84
4.2.1 Změny v subjektech závazkových právních vztahů	84
4.2.2 Postoupení pohledávky	85
4.2.3 Převzetí dluhu	85
4.2.4 Přistoupení k závazku	86
4.2.5 Převzetí plnění	86
4.2.6 Poukázka	87
4.2.7 Poukázka na cenné papíry	87
4.2.8 Změny v obsahu závazkových právních vztahů	87
4.2.9 Změna dohodou	87
4.2.10 Prodlení dlužníka	88
4.2.11 Prodlení věřitele	89
4.3 Zajištění závazků	89
4.3.1 Smluvní pokuta	90
4.3.2 Ručení	91
4.3.3 Dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů	92
4.3.4 Zajištění závazků převodem práva	92
4.3.5 Zajištění postoupením pohledávky	92
4.3.6 Jistota	93
4.3.7 Uznání dluhu	93
4.4 Zánik závazků	93
4.4.1 Splnění	93
4.4.2 Uložení do úřední úschovy	96
4.4.3 Odstoupení od smlouvy	96
4.4.4 Zánik závazku dohodou	96
4.4.5 Narovnání	97
4.4.6 Nemožnost plnění	97
4.4.7 Uplynutí doby	98
4.4.8 Smrt dlužníka či věřitele	98
4.4.9 Splynutí	99
4.4.10 Změna poměrů	99
4.4.11 Započtení	99
4.4.12 Výpověď	100
4.5 Odpovědnost za vady	100
4.6 Smluvní typy	105
4.6.1 Spotřebitelské smlouvy	106
4.6.2 Kupní smlouva	107
4.6.3 Směnná smlouva	110
4.6.4 Darovací smlouva	110
4.6.5 Smlouva o dílo	111
4.6.6 Smlouva o půjčce	114
4.6.7 Smlouva o výpůjčce	115

4.6.8 Nájemní smlouva	115
4.6.9 Nájem bytu	116
4.6.10 Výměna bytu	119
4.6.11 Podnájem bytu	120
4.6.12 Nájem ve svobodárнě	120
4.6.13 Nájem a podnájem nebytových prostor	121
4.6.14 Podnikatelský nájem věcí movitých	121
4.6.15 Příkazní smlouva	121
4.6.16 Smlouva o obstarání věci	122
4.6.17 Smlouva o obstarání prodeje věci	123
4.6.18 Jednatelství bez příkazu	123
4.6.19 Smlouva o úschově	124
4.6.20 Smlouva o ubytování	125
4.6.21 Smlouva o přepravě	126
4.6.22 Smlouva zprostředkovatelská	127
4.6.23 Smlouva o vkladu	128
4.6.24 Smlouva pojistná	129
4.6.25 Smlouva o sdružení	130
4.6.26 Smlouva o důchodu	130
4.6.27 Sázka a hra	131
4.6.28 Veřejná soutěž	131
4.6.29 Veřejný příslib	132
4.6.30 Cestovní smlouva	132
5. Odpovědnost za škodu a bezdůvodné obohacení	133
5.1 Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu	135
5.1.1 Škoda	136
5.1.2 Protiprávní úkon	136
5.1.3 Právní událost	138
5.1.4 Příčinná souvislost	138
5.1.5 Zavinění	139
5.2 Subjekty odpovědnosti za škodu	139
5.2.1 Společná odpovědnost více škůdců	140
5.3 Rozsah a způsob náhrady škody	141
5.4 Promlčení práva na náhradu škody	143
5.5 Obecná odpovědnost za škodu	144
5.6 Odpovědnost za škodu z provozní činnosti	144
5.7 Odpovědnost za škodu na převzaté věci	145
5.8 Odpovědnost za škodu způsobenou povahou přístroje či jiné věci	146
5.9 Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání	146
5.10 Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným jednáním proti dobrým mravům	147
5.11 Odpovědnost za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech	148
5.12 Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků	149
5.13 Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvlášť nebezpečným	151
5.14 Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem	151
5.15 Odpovědnost za škodu v některých zvláštních případech	152
5.16 Bezdůvodné obohacení	154
6. Ochrana osobnosti	155

7. Dědické právo	158
7.1 Dědění ze závěti	160
7.2 Dědění ze zákona	163
7.3 Projednání dědictví	165
V. Obchodní právo	169
1. Obchodní společnosti	170
1.1 Veřejná obchodní společnost	170
1.2 Komanditní společnost	171
1.3 Společnost s ručením omezeným	171
1.4 Akciová společnost	172
1.5 Družstvo	173
1.6 Státní a jiné organizace	174
1.7 Malý exkurs k obecně prospěšným společnostem	174
2. Obchodní rejstřík	175
3. Hospodářská soutěž	176
4. Závazkové vztahy	177
5. Typy smluv	180
5.1 Kupní smlouva	181
5.2 Smlouva o prodeji podniku	182
5.3 Smlouva o koupě najaté věci	182
5.4 Smlouva o úvěru	183
5.5 Licenční smlouva	183
5.6 Smlouva o uložení věci	183
5.7 Smlouva o dílo	184
5.8 Smlouva mandátní	185
5.9 Smlouva komisionářská	185
5.10 Smlouva o kontrolní činnosti	185
5.11 Smlouva o zprostředkování	185
5.12 Smlouva o obchodním zastoupení	186
5.13 Smlouva zasílatelská	186
5.14 Smlouva o přepravě věci	186
5.15 Nájem dopravního prostředku	187
5.16 Smlouva o provozu dopravního prostředku	187
5.17 Smlouva o tichém společenství	187
5.18 Smlouva o otevření akreditivu	187
5.19 Smlouva o inkasu	187
5.20 Smlouva o běžném účtu	188
5.21 Smlouva o vkladovém účtu	188
5.22 Smlouva o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot	188
5.23 Cestovní šek	189
5.24 Slib odškodnění	189
6. Závazkové vztahy v mezinárodním obchodě	189
7. Podnikání zahraničních osob v ČR	190
VI. Rodinné právo	191
1. Manželství	192
2. Exkurs k registrovanému partnerství	195
3. Úprava poměrů nezletilých dětí	196
4. Určení rodičovství	197
5. Osvojení	200
6. Pěstounská péče	202
7. Vyživovací povinnost	202

8. Sociálně-právní ochrana dětí	204
VII. Pracovní právo	207
1. Účastníci pracovněprávních vztahů	209
2. Pracovní poměr	211
2.1 Vznik, změna, zánik pracovního poměru	211
2.2 Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru	220
2.3 Osobní spis, pracovní posudky, potvrzení o zaměstnání, odstupné	221
2.4 Pracovní doba, dovolená	223
2.5 Mzda, náhrada mzdy	226
3. Práce konané mimo pracovní poměr	228
4. Odpovědnost za škodu	230
4.1 Obecná odpovědnost za škodu	230
4.2 Zvláštní druhy odpovědnosti za škodu	232
5. Odbory, kolektivní vyjednávání	236
VIII. Občanské soudní řízení	239
1. Účastníci řízení a osoby zúčastněné na řízení	242
1.1 Zástupci účastníků	244
1.2 Advokáti	246
1.3 Notáři	247
1.4 Státní zastupitelství	247
1.5. Patentoví zástupci	248
1.6. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	248
2. Zahájení řízení	249
2.1. Předběžná opatření a smíření řízení	249
3. Průběh řízení	252
4. Dokazování	253
5. Rozhodnutí	256
6. Náklady řízení	258
7. Opravné prostředky	259
8. Správní soudnictví	263
8.1 Řízení podle části páté OSŘ	263
8.2 Řízení podle soudního řádu správního (SŘS)	264
9. Výkon rozhodnutí	267
10. Soudní exekutoři	271
11. Insolvenční řízení	271
12. Alternativní řešení sporů	274
12.1 Mediace, konciliace (zprostředkování)	274
12.2 Rozhodčí řízení (arbitráž)	275
12.3 Finanční arbitráž	276
IX. Správní právo	279
1. Věci statusové	279
1.1 Cizinci a uprchlíci	280
2. Územně-správní členění	281
3. Přestupky	285
4. Správní řízení	286
5. Živnostenské právo	288
X. Ochrana životního prostředí	291
XI. Finanční právo	297
1. Státní rozpočet a rozpočty územních samosprávných celků	297
2. Daně, poplatky, cla	299
2.1 Zamezení dvojího zdanění	300

3. Cla	301
4. Měna a devizy	301
5. Orgány finanční správy	302
6. Česká národní banka	304
XII. Trestní právo hmotné	305
1. Trestný čin	305
1.1 Pojem trestného činu	305
1.2 Vývojová stadia trestného činu, účastenství	306
2. Skutková podstata trestného činu	307
2.1 Objekt trestného činu	307
2.2 Objektivní stránka trestného činu	308
2.3 Pachatel trestného činu	309
2.4 Subjektivní stránka trestného činu	311
3. Okolnosti vylučující protiprávnost	312
3.1 Nutná obrana	312
3.2 Krajní nouze	313
3.3 Oprávněné použití zbraně	314
3.4 Svolení poškozeného	314
3.5 Přípustné riziko	315
3.6 Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob	315
4. Tresty a ochranná opatření	316
4.1 Tresty	316
4.1.1 Peněžitý trest	317
4.1.2 Podmíněné odsouzení k trestu odňtí svobody	317
4.1.3 Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty	319
4.1.4 Propadnutí majetku	319
4.1.5 Zákaz činnosti	320
4.1.6 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce	320
4.1.7 Domácí vězení	320
4.1.8 Obecně prospěšné práce	321
4.1.9 Zákaz pobytu	322
4.1.10 Vyhoštění	323
4.1.11 Nepodmíněný trest odňtí svobody	323
4.1.12 Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání a ztráta vojenské hodnosti ..	325
4.1.13 Ukládání trestu za více trestních činů	325
4.2 Ochranná opatření	326
4.2.1 Ochranné léčení	326
4.2.2 Zabezpečovací detence	327
4.2.3 Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty	328
4.3 Ukládání opatření mladistvým pachatelům	328
4.3.1 Výchovná opatření	329
4.3.2 Ochranná opatření	330
4.3.3 Trestní opatření	330
4.4 Ukládání opatření dětem mladším 15 let	333
5. Systematicky vybrané skutkové podstaty nejzávažnějších a nejčastějších trestních činů	333
5.1 Trestné činy proti životu a zdraví	334
5.1.1 Vražda	334
5.1.2 Zabití	335
5.1.3 Ublížení na zdraví	335

5.2 Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti	336
5.2.1 Omezování osobní svobody	336
5.2.2 Loupež	336
5.2.3 Vydírání	336
5.2.4 Porušování domovní svobody	336
5.3 Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	337
5.3.1 Znásilnění	337
5.3.2 Pohlavní zneužití	337
5.4 Trestné činy proti majetku	338
5.4.1 Krádež	338
5.5 Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	339
5.5.1 Genocidum	339
5.5.2 Založení, podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka	339
5.6 Trestné činy obecně nebezpečné	339
5.6.1 Obecné ohrožení	339
5.6.2 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a šíření toxikomanie	339
5.6.3 Ohrožení pod vlivem návykové látky	339
5.7 Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	341
5.7.1 Výtržnictví	341
5.8 Trestné činy proti rodině a mládeži	342
5.8.1 Zanedbání povinné výživy	342
5.8.2 Týrání svěřené osoby	343
5.8.3 Ohrožování výchovy dítěte	343
5.9 Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci ..	343
5.9.1 Vlastizrada	343
5.10 Trestné činy hospodářské	344
5.10.1 Neoprávněné podnikání	344
5.10.2 Padělání a pozměnění peněz	344
5.10.3 Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby	344
5.11 Trestné činy proti životnímu prostředí	345
5.11.1 Poškození a ohrožení životního prostředí	345
5.12 Trestné činy proti branné povinnosti	346
5.12.1 Nenastoupení služby v ozbrojených silách	346
5.13 Trestné činy vojenské	347
5.13.1 Zběhnutí	347
XIII. Trestní právo procesní	349
1. Základní zásady trestního řízení	349
2. Subjekty trestního řízení	353
2.1 Soud	353
2.2 Státní zástupce	354
2.3 Policejní orgán	355
2.4 Obviněný, obhájce a jiné osoby s obhajovacími právy	352
2.5 Poškozený a zúčastněná osoba	354
3. Stadia trestního řízení	355
3.1 Přípravné řízení	359
3.2 Předběžné projednání obžaloby	364
3.3 Hlavní líčení	365
3.4 Odvolací řízení	367

3.5 Vykonávací řízení	368
4. Rozhodnutí v trestním řízení	368
4.1 Rozsudek	369
4.2 Trestní příkaz	369
4.3 Usnesení	370
5. Opravné prostředky	370
5.1 Odvolání	370
5.2 Stížnost	371
5.3 Odpor	371
5.4 Obnova řízení	371
5.5 Stížnost pro porušení zákona	371
5.6 Dovolání	372
6. Zvláštní způsoby řízení	372
6.1 Řízení proti uprchlému	373
6.2 Podmíněné zastavení trestního stíhání	373
6.3 Narovnání	374
6.4 Řízení před samosoudcem	374
6.5 Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu	375
6.6 Řízení proti mladistvým	375
6.7 Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu	376
6.8 Řízení o schválení dohody o vině a trestu	377
6.9 Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání	377
XIV. Evropská integrace a evropské právo	379
1. Nejvýznamnější evropské organizace	379
2. Evropská společenství a Evropská unie	380
2.1 Lisabonská smlouva	381
3. Evropské právo	390
3.1 Přístup k právním předpisům Evropské unie	392
4. Přidružení ČR k Evropské unii	392
5. Co je to Eurozóna a Schengen?	394
Věcný rejstřík	397